

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Handelsnavn:	TREBOLIT ASFALTKLISTER Art.nr.: 60820, 60825 og 60830
Bruksområde:	Kaldtflytende asfaltlim til liming av asfaltbaserte tettesjikt.
Leverandør, navn, adresse og telefonnummer:	Trebolit Postboks 8 SE-231 21 Trelleborg Tlf.: +46 (0)410 480 00
Kontaktperson:	Catharina Svenningsson Tlf.: +46 (0)42 33 40 01 E-post: catharina.svenningsson@trelleborg.com
Nødtelefon:	020 99 60 00 KEMIAKUTEN

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Helsefare:	Innånding av damp kan gi tretthet, svimmelhet og føre til skader på nervesystemet ved eksponering i lengre tid. Gjentatt hudkontakt kan gi tørr eller sprukket hud. Langvarig og gjentatt hudkontakt med oppløst bitumen kan muligens føre til hudkreft.
Brann- og eksplosjonsfare:	Brannfarlig. Avgir brannfarlig damp som kan danne eksplosiv blanding med luft. Faren øker hvis det er stor fordampningsoverflate.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

Kjemisk navn	CAS-nr.	EG-nr.	Innhold %	Faresymboler, R-setninger
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung (<0,1% benzen)	64742-48-9	265-150-3	20 - 30	Xn, N; R10, R65, R66
Bitumen	8052-42-4	232-490-9	65 - 75	-

HMS-datablad	Produkt: Trebolit Asfaltklister	Trebolit
--------------	---------------------------------	----------

Mineralullfiber - - 1 – 5 Xi; R38

R10 Brannfarlig, R38 Irriterer huden, R65 Farlig: kan forårsake lungeskader ved svelging, R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

- Innånding:** Frisk luft og hvile under oppsyn. Kontakt lege hvis problemene vedvarer. Ved bevisstløshet tilkall ambulanse. Gi kunstig åndedrett hvis pasienten har sluttet å puste. Hvis pasienten puster, skal han eller hun legges i stabilt sideleie. Hold pasienten varm.
- Hudkontakt:** Fjern tilsølte klær. Vask huden grundig med såpe og vann. Etter rengjøring skal huden smøres med en fet hudkrem for å hindre uttørring. Ved utslett eller andre hudplager kontakt lege.
- Brannskade: Skyll med store mengder vann til smertene opphører. La fastbrent bitumen sitte igjen. Klær som ikke har brent seg fast, fjernes under fortsatt skylling. Kontakt lege, og fortsett å skylle til legen overtar behandlingen.
- Øyekontakt:** Skyll straks med vann i minst 15 minutter (pass særlig på å holde øyelokkene oppe, fjern ev. kontaktlinser). Kontakt lege hvis problemene vedvarer.
- Svelging:** Skyll straks munnen grundig, og drikk vann. Brekninger må **ikke** fremkalles. Kontakt lege.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

- Brannslukningsmidler:** Brann kan slukkes med pulver, CO₂, skum eller vanntåke.
- Brannslukningsmidler som ikke må brukes:** Vann i samlet stråle, fare for overkoking og kraftig dampdannelse.
- Spesielle farer ved eksponering:** Beholdere nær brann bør flyttes eller kjøles ned med vann hvis dette kan skje uten fare. Ved oppvarming avgis brannfarlig damp som kan danne eksplosiv blanding med luft. Dampen er tyngre enn luft og kan samle seg langs gulv eller på lavtliggende steder.
- Verneutstyr for brannpersonell:** Vern mot gasser som har dannet seg, bl.a. karbonoksid og svoveldioksid, skal tilpasses forholdene. Ved større brann er det imidlertid vanlig å bruke hel beskyttelsesdrakt og friskluftapparat. Se også punkt 8: Personlig verneutstyr.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

- Generelt:** Ved oppvarming avgis brannfarlig damp som kan danne eksplosiv blanding

HMS-datablad	Produkt: Trebolit Asfaltklister	Trebolit
--------------	---------------------------------	----------

med luft. Faren øker hvis det er stor fordampningsoverflate, f. eks. ved søl. Husk derfor at det er fare for antennelse og eksplosjon. Fjern alle antennelseskilder.

Tiltak for å beskytte personer: Sørg for god ventilasjon.
Kontakt redningspersonell/brannvesen ved større utslipp.
Personlig verneutstyr: Se punkt 8.

Tiltak for å beskytte miljøet: Produktet må ikke renne ut i avløp, innsjøer/vassdrag eller grunnvann.
Underrett vannverk/renholdsverk hvis dette har skjedd.

Opprenskningsmetoder: Sug opp utslippet med et absorberende middel, f.eks. sand, kiselgur, sagmugg eller liknende, og plasser det forurensede materialet i en egnet beholder med tettsluttende lokk.
Avfall skal håndteres som farlig avfall. Se punkt 13.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

Håndtering: Sørg for god ventilasjon. Damp kan samle seg på lavtliggende steder. Unngå innånding og direkte kontakt med hud og øyne. Må ikke brukes nær åpen flamme eller ved fare for gnistdannelse, for eksempel som følge av statisk elektrisitet eller ved bruk av elektrisk utstyr som ikke er eksplosjonsbeskyttet. Røyking forbudt ved håndtering. Anbefalt håndteringstemperatur: 5 - 30 °C

Oppbevaring: Oppbevares utilgjengelig for barn. Oppbevares kjølig og tørt i godt tillukkede originalbeholdere og i godt ventilerte rom atskilt fra matvarer, drikkevarer, dyrefor og liknende. Følg forskrifter for oppbevaring av brannfarlige væsker, brannfareklasse II-1. Damp kan samle seg langs gulv og på lavtliggende steder. Det bør være ventilasjon i gulvhøyde. Beskyttes mot antennelseskilder (f.eks. gnister, statisk elektrisitet og åpen flamme).

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Hygienisk grenseverdi:		Navn	Nivågrenseverdi	Merknader
	64742-48-9	Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	25 ppm 145 mg/m ³	-

Eksponeringskontroll: Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug kan være nødvendig. Rennende vann og øyeskyllevæske skal være lett tilgjengelig. Det er forbudt å røyke på arbeidsområdet. Ikke spis og drikk samtidig som Trebolit Asfaltklister håndteres. Fjern straks tilsølte klær. Vask straks tilsølt hud med såpe og vann.
Vask huden etter håndtering og før måltider, røyking og toalettbesøk. Bruk hudkrem for å hindre uttørking og sprukket hud.

Personlig verneutstyr

- **åndedrettsvern:** Vanligvis ikke nødvendig. Åndedrettsvern med gassfilter A2 skal brukes

HMS-datablad	Produkt: Trebolit Asfaltklister	Trebolit
--------------	---------------------------------	----------

ved utilstrekkelig ventilasjon, for eksempel ved behandling av store overflater innendørs og i trange og lukkede rom. Ved arbeid på små overflater utendørs er det ikke nødvendig å bruke åndedrettsvern.

- **håndvern:** Bruk vernehansker ved fare for direkte kontakt. Bruk vernehansker av for eksempel nitril med tykkelse 0,38 mm og gjennombruddstid > 8 timer og eventuelt med underhansker av bomull. Vask huden etter håndtering og før måltider, røyking og toalettbesøk. Bruk hudkrem for å hindre uttørring og sprukket hud.
- **øyevern:** Ikke nødvendig.
- **hudvern:** Bruk verneklær hvis det er så stor smussfare at vanlige arbeidsklær ikke beskytter mot hudkontakt med produktet.

9. FYSISKE OG KJEMISK EGENSKAPER

Utseende og lukt:	Svart væske med karakteristisk lukt.
Flammepunkt (° C):	ca. +37
Eksplosjonsgrenser:	0,6-6 volum %
Tetthet (g/cm³):	0,970
Løselighet i vann:	Uløselig
Løselighet i organiske løsemidler:	Løselig i de fleste vanlige organiske løsemidler.
Kokepunkt (°C):	>150
Brannfareklasse:	II-1
Antennelsestemperatur (°C):	Ca. 250
Viskositet:	84 000 cP

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet:	Produktet er stabilt ved bruk som følger leverandørens anvisninger.
Reaktivitet:	Dampen kan antennes ved temperaturer over flammepunktet og danne eksplosive blandinger med luft. Dampen kan antennes av for eksempel en gnist, en varm overflate eller glør.
Forhold som skal unngås:	Varme, gnister, åpen flamme og andre antennelseskilder.
Materialer og kjemiske produkter som skal unngås:	Sterkt oksiderende stoffer. Kan skade pakninger, lakkerte og malte overflater, beskyttende og tettende fettbelegg samt materialer av naturgummi.
Farlige	Det kan dannes helseskadelige nedbrytningsprodukter ved oppvarming og

HMS-datablad	Produkt: Trebolit Asfaltklister	Trebolit
--------------	---------------------------------	----------

spaltningsprodukter: brann.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Innånding:	Innånding kan irritere luftveiene og gi hodepine, illebefinnende, tretthet og svimmelhet, hukommelses- og konsentrasjonsvansker, svekket reaksjonsevne og, ved høyt innhold i luften, også bevisstløshet. Langvarig, gjentatt innånding av damp kan føre til skader på sentralnervesystemet inkludert hjerneskader med symptomer som tretthet, hodepine, hukommelses- og konsentrasjonsvansker.
Svelging:	Svelging kan gi brekninger, magesmerter og ellers liknende symptomer som ved innånding.
Hudkontakt:	Avfetter huden og kan gi rødhet og sprukket hud. Langvarig eller gjentatt hudkontakt kan forårsake irritasjon og eksem. Langvarig og gjentatt hudkontakt kan muligens føre til hudkreft. IARC (International Agency for Research on Cancer) vurderer det slik at bitumenløsninger i enkelte dyreforsøk har bidratt til utvikling av kreft ved pensling på hud.
Øyekontakt:	Sprut i øynene gir svie. Damp virker irriterende.

12. MILJØOPPLYSNINGER

Vannlevende organismer:	Løsemiddelet kan bare utgjøre en fare for vannlevende organismer ved større lokale utslipp. Bitumen regnes ikke for å være skadelig for miljøet.
Mobilitet:	Produktet flyter på vannet. Løsemiddelet fordamper.
Opplysninger om hvordan stoffene elimineres (persistens og nedbrytbarhet):	Bitumen har svært lang nedbrytningstid. Løsemiddelet er biologisk nedbrytbart. I atmosfæren brytes løsemiddelet ned fotokjemisk.
Bioakkumulering:	Det vurderes slik at løsemiddelet kan bioakkumuleres i organismer.
Log Pow:	Vurdert verdi for løsemiddelet er 2-7.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Fjerning av produktet:	Rester og emballasje skal håndteres som farlig avfall. Det må ikke deponeres eller slippes ut i kommunalt avløp, overflatevann eller vassdrag. Fjernes for destruksjon i samsvar med lokale forskrifter. Foreslått avfallstype: 08 04 09 Lim og fugemasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer. Søk råd på det kommunale HMS-kontoret.
-------------------------------	---

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Produktet omfattes ikke av bestemmelsene i ADR for emballasje < 450 liter ifølge avsnitt 2.2.3.1.5. Produktet omfattes ikke av bestemmelsene om emballasje og merking i IMDG for emballasje

HMS-datablad	Produkt: Trebolit Asfaltklister	Trebolit
--------------	---------------------------------	----------

< 30 liter ifølge avsnitt 2.3.2.5.

UN-nummer:	1268
Emballasjegruppe:	III
Offisiell transportbetegnelse / Proper Shipping Name:	PETROLEUMSPRODUKTER, N.O.S. (petroleumsnafta) / PETROLEUM PRODUCTS, N.O.S. (petroleum naphtha)
Klasse ifølge ADR/RID:	3
Etikett:	3
Klasse ifølge IMDG:	3
Etikett:	Etikett for klasse 3
EmS:	F-E, S-E
Marin pollutant:	Nei
Klasse ifølge IATA/DGR:	3
Etikett:	Brannfarlig væske

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Helsefarlig kjemisk produkt:	Nei
Fareklasse/-r:	-
Miljøfarlig kjemisk produkt:	Nei
Brannfarlig gods:	Ja, brannfarlig væske, klasse 2b.
Faresymbol/-er:	-
R-setninger:	R10 Brannfarlig. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
S-setninger:	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S23 Unngå innånding av damp. S24 Unngå hudkontakt. S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Trebolit er tilsluttet (det svenske) REPAREGISTRET AB.
Informasjon kan fås fra REPAs kundetjeneste på telefon +46 200 88 03 10 eller via Internett på

HMS-datablad	Produkt: Trebolit Asfaltklister	Trebolit
--------------	---------------------------------	----------

<http://www.forpackningsinsamlingen.se> eller <http://www.repa.se>

Utgitt: 2009-06-16

Følgende punkter er endret:

1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15 og 16.

Referanser/kilder:

Gjeldende svenske lover om miljø og farlig gods.
HMS-datablad fra produsenten.